

Handläggare
Linda Lantz
Telefon: 0850801500

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2021-04-15

Boendeplan för äldre 2022 med utblick mot 2040, region Västerort

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner *Boendeplan för äldre 2022 med utblick mot 2040* avseende den del som avser Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd.

Sammanfattning

I enlighet med budget samverkar stadsdelsnämnderna regionvis för att årligen, per region, ta fram ett gemensamt förslag till en äldreboendeplan. Regionen omfattar stadsdelsområdena Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby och Bromma. Bedömningen är att behovet av antalet platser för vård- och omsorgsboende i regionen behöver utökas med 52 procent fram till år 2040. Den största behovsökningen med hela 99 procent, beräknas ske i Rinkeby-Kista. Sammanlagt fanns i december 2020, i region västerort, 977 platser på vård- och omsorgsboende. Många äldre i Rinkeby-Kista har idag hemvårdsbidrag och får stöd och hjälp från närstående. Det är troligt att en ökad andel äldre framöver kommer ansöka om plats på äldreboende. Ett framtida behov är profilboende med psykiatrisk inriktning då förvaltningen ser att målgruppen ökar. Även vård- och omsorgsboende för yngre personer med demenssjukdom är ett upplevt behov i regionen.

Bakgrund

I enlighet med budget samverkar stadsdelsnämnderna regionvis för att årligen, per region, ta fram ett gemensamt förslag till en äldreboendeplan. I planen ska behov av ombyggnation, avveckling, nyproduktion, driftsformer och inriktningar av boenden för äldre sammanfattas och analyseras. Planens huvudsyfte är att säkerställa en trygg framtida boendesituation för äldre. I planen ska även seniorboende och servicehus ingå.

Äldreförvaltningen samordnar arbetet med att ta fram ett förslag till en stadsövergripande boendeplan i samarbete med stadsdelsförvaltningarna, stadsledningskontoret och Micasa fastigheter. Den övergripande boendeplanen ska antas av äldrenämnden och godkännas av kommunstyrelsen. Kommunfullmäktige ger utifrån den stadsövergripande

boendeplanen budgetuppdrag till nämnderna gällande framtida utbyggnadsprojekt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Underlaget *Boplan för äldre 2022 med utblick mot 2040* för region västerort, har tagits fram gemensamt av de fyra stadsdelsförvaltningarna Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta, Bromma och Rinkeby-Kista.

Ärendet

Regionen

Region västerort omfattar stadsdelsområdena Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby och Bromma. Bedömningen är att det totala antalet vård- och omsorgsboendeplatser i regionen behöver utökas med 57 procent fram till år 2040.

Andelen invånare över 65 år beräknas i regionen öka med 52 procent från 2020 till 2040. Inom regionen förutspås vissa skillnader, där Rinkeby-Kista stadsdelsområde prognosticeras att ha den största procentuella ökningen gällande behov av bostäder i vård- och omsorgsboende, 99 procent. I Swecos analyser av samband mellan ensamboende och omsorgstagande går det att se att ensamboende äldre i betydligt högre utsträckning än samboende har behov av äldreomsorg. I regionen är det tre av fyra stadsdelar som har lägst andel ensamboende 65-79 åringar medan en stadsdel, Rinkeby-Kista, har bland den högsta andelen i staden. Det kan göra att omsorgsbehovet skiljer sig inom regionen.

Inom regionen fanns i december 2020, 16 särskilda boenden för äldre varav sju, drivs i egen regi eller på entreprenad och nio drivs i privat regi. Sammanlagt fanns i regionen 977 platser på vård- och omsorgsboende, varav 621 platser för äldre med demenssjukdom och 419 platser för äldre med somatisk sjukdom. Beslutade och planerade vård- och omsorgsboenden inom de närmsta åren ger regionen ett tillskott på 440 platser.

Under den pågående pandemin har beläggningsgraden på vård- och omsorgsboenden och servicehus minskat. Det är än så länge för tidigt att göra en tillförlitlig prognos kring hur pandemin påverkar de äldres behov av boende på längre sikt. Regionen ser att det finns en risk att behovet av vård- och omsorgsboende kommer öka eftersom de äldre kanske valt att inte söka eller ansöka om färre insatser generellt under pandemin och inte tagit del av förebyggande insatser.

Regionens förvaltningar upplever behov av fler profilboenden för äldre personer med psykisk ohälsa, personer med dubbeldiagnoser som till exempel psykisk ohälsa i kombination med missbruk, samt för personer i hemlöshet med eller utan missbruk, men med ett visst behov av hemtjänstinsatser. Behov finns även av färdigmöblerade lägenheter för personer med korta boendetider.

I hela regionen finns även behov av platser för vård- och omsorgsboende för yngre personer med demenssjukdom och beteendeproblematik. För att kunna erbjuda ett fungerande och bra boende för yngre personer med stora omvårdnadsbehov, med eller utan demensdiagnos, är det angeläget att staden kan erbjuda boendeenheter för dessa målgrupper.

De 46 befintliga korttidsplatserna i västerort finns i Hässelby-Vällingby och Bromma. Samtliga stadsdelsområden behöver köpa platser utanför regionen. Under 2020 köpte regionens stadsdelar sammanlagt 13 120 korttidsvårddygn. De köpta platserna motsvarar cirka 36 helårsplatser vilket är oförändrat från 2019. I tre av de fyra stadsdelsförvaltningarna finns specialistteam som arbetar med metoden ”Tryggt mottagande i hemmet”. Hittills har införandet av metoden inte resulterat i att behovet av korttidsvård minskat.

Rinkeby-Kista

Kista vård- och omsorgsboende har under 2020 haft en varierande beläggning utifrån de restriktioner som gällt. Beläggningen stabiliserades dock i slutet av året. I januari var beläggningen 92 procent och i november 95 procent. Som lägst var beläggningen 72 procent. Verksamheten har tomställt 13 platser under maximalt två år t.om. 2022-12-31. Från 2021-01-01 finns 80 platser fördelade på 26 somatiska och 46 demens. Av dessa var två platser inom somatik och en inom demens lediga den 1 december 2020.

Inriktningen för avdelningarna i det nya boendet i Rinkeby, vilket beräknas stå klart 2022 är ännu inte bestämt. Det är viktigt att det innefattar avdelningar med språk- och kulturinriktning. I Akalla finns de privat drivna verksamheterna Bejtona och Persikan med arabisk- respektive persisktalande inriktning. Båda verksamheterna upplever efterfrågan på platser utifrån sin inriktning. På sikt kan man räkna med att fler äldre med annan etnisk bakgrund och med stora omvårdnadsbehov väljer att flytta till ett vård- och omsorgsboende. Utifrån befolkningsstrukturen där en hög andel äldre är utrikesfödda bedömer förvaltningen att det kommer att

finnas behov av att utveckla mindre boendeenheter med språk- och kulturinriktningar.

Många äldre i Rinkeby-Kista har idag hemvårdsbidrag för att kunna bo kvar hemma och får stöd och hjälp från närstående. Det är dock troligt att en ökad andel äldre framöver kommer ansöka om plats på äldreboende. Detta då kvinnorna i stadsdelsområdet i högre grad än tidigare beräknas förvärvsarbeta. En sådan förändring innebär att färre äldre kan få sitt stöd genom anhörigvård då kvinnor enligt forskning är de som svarar för en hög andel av detta stöd.

Sedan hösten 2020 har 8 platser inom Kista vård- och omsorgsboende, på Äldreförvaltningens uppdrag, använts för korttidsvård av äldre med covid-19. De äldre kommer från hela staden. Förvaltningen ser möjligheten att fortsatt frigöra dessa platser för korttidsvård i det fall behovet skulle identifieras i västerort eller av staden. Förvaltningens behov av korttidsplatser ligger ganska konstant ifrån föregående år. Ibland behöver platser köpas även utanför LOV då det är ont om upphandlade platser. Under 2020 köpte förvaltningen totalt 962 dygn korttidsvård vilket motsvarar 2 ½ helårsplatser och är en minskning med 82 dygn jämfört med 2019.

Kista servicehus genomgår stambyte och renovering 2021-2023. Under 2017 tog stadsdelsnämnden beslut om att avveckla de servicehuslägenheter som fanns i huset intill, Kista Torg 3. Det tomställda huset används nu för evakuering av de boende från servicehuset. I huset som används för evakuering finns 79 servicehuslägenheter vilket innebär att kapaciteten för verksamheten minskat med 10 platser. Planer finns för att efter evakueringar och stambyten göra om lägenheterna i Kista torg 3 till seniorbostäder.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner *Boendepplan för äldre 2022 med utblick mot 2040 region Västerort* avseende den del som avser Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning

Äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri

Borgarfjordsgatan 14
Box 7049
164 07 Kista
Växel 08-508 01 000
Fax
rinkeby-kista@stockholm.se
stockholm.se

Susanne Leinsköld
stadsdelsdirektör

Ingrid Brännström
avdelningschef

Bilaga

Boendepplan för äldre 2022 med utblick mot 2040 region Västerort.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanne Leinsköld, stadsdelsdirektör	2021-03-22
Ingrid Brännström, avdelningschef	2021-02-19